

Q. F. F. Q. E. J. D. J.
DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA,

DE
SENECTVTE,

QVAM,
CLEMENTISSIMO SVMMI NVMINIS AVSPICIO,
RECTORE VNIVERSITATIS MAGNIFICO,
VIRO PRAENOBILISSIMO ET CONSVLTISSIMO
DN. TOBIA IAC. REINHARTHO,
ICTO, SACRI PALATII CAESAREI COMITE, IVRID. FACVLT. ASSESSORE,
ET PROFESS. COD. PVBL. ORDIN. CIVIT. STNDICO
ET CONSULE,

AVTORITATE ET DECRETO
INCLITAE FACVLTATIS MEDICAE
IN CELEBERRIMA ERFVRTENSIVM ACADEMIA
SVB PRAESIDIO

GRATIOSI ORDINIS MEDICI DOMINI DECANI ET SENIORIS,
DN. D. HERMANNI PAVLI IVCHII,
SERENISS. DVCVM SAXO-VINAR. ET ISENAC. CONSIL. AVLICI ET ARCHIAT.
PATHOL. ATQVE PRAXEOS PROFESS. PVBL. PRIMAR. ACADEM.
CAESAR. NAT. CVRIOS. COLLEGAE,

PATRONI, HOSPITIS ET PROMOTORIS SVBMISSE COLENDI,
PRO GRADV DOCTORIS
SVMMISQVE IN ARTE SALVTARI PRIVILEGIIS
ET IMMVNITATIBVS
SOLENNI RITV MORE MAIORVM IMPESTRANDIS,
PVBlicAE ERVDITORVM DISQVISITIONI SVBMITTIT,
AVTOR ET RESPONDENS

IOANNES GODOFREDVS KAMPER,
Wratisl. Siles.

IN AVDITORIO MAIORI COLLEGII MAIORIS, HORIS CONSVETIS.
DIE XI. IVLII M DCC XXXII.

ERFORDIAE, Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII, Acad. Typogs.

IN DISCRETIONEM
REPUBLICAE
PSEUDOTYPUS
CITROVITAE
CLEMENTISSIMO
REGIORE ALEXANDRI
DITONIA
INCIPIT
BAPTISTAE
DITONIA
SVMMSORVM PATRONORVM
IOANNES GODOFRIDVS KAMPTER
IO GODOFR KAMPTER

INCLITAE WRATISLAVIENSIVM
REIPVBLICAE
PRAESIDI ILLVSTRI,
CETERISQVE
VIRIS
MAGNIFICIS, GENEROSISSIMIS,
MAXIME STRENVIS
SENATORIBVS
ET
SYNDICIS
PATRIBVS PATRIAE OPTIMIS,
MAECENATIBVS INDVLGENTISSIMIS,
DOMINIS SVIS GRATIOSISSIMIS,
PRO BENEFICIIS HACTENV SIBI COLLATIS,
HAS LABORIS MEDICI PRIMITIAS,
GRATI SVBIECTIQVE ANIMI TESSERAM,
HVMILLIME OFFERT,
ET PLACIDISSIMAM ADPRECATVR SENECTVTEM;
SVMMORVM PATRONORVM

Cultor perpetuus
JO. GODOFR. KAMPER,
Autor.

INCITAE VITALIS AVIENSIVAE
 REIPUBLICAE
 PRÆSIDI ILLVSTRI
 CIRCULO
 VIRI
 SENATORIBVS
 PATRIBVS
 DOMINIS SVIS GRATIOSISSIMIS
 ET PIÏSSIMIS
 JO. GODOFR. KAMPTER.
 AUCTOR

A & Ω.

DISSERTATIONIS INAUGURALIS
MEDICÆ

DE

SENECTUTE.

§. I.

irculatio est motus fluidorum in corpore humano progressiuus, a cordis & arteriarum systole & diastole, fibrarumque tono proficiscens, secretiones & excretiones ad conseruationem corporis dirigens.

§. II.

Vbi massæ sanguineæ ceterorumque humorum existit circulatio, ibi vita adesse dicitur,

§. III.

Quanquam autem homines ope mirabilis istius circuitus necessario vitales actiones exercere possint: constanti tamen docemur experientia, tractu temporis corpora varias subire mutationes, &

A 3

quem-

quemadmodum a primis augmentur initiis, ita etiam
certa ratione decrefcere.

§. IV.

Fieri tamen id potest fanitate falua. Cum enim fit fanitas naturalis corporis vini potentia decenter omnes fias aétiones exercendi a conftitutione & natura partium peculiari dependens, dubium certe non eft, eam certos admittere gradus aut differentiam effentialem, & ex partium corporis humani diuerfa, ordinata quali & fucceffiuua conftitutione variam quoque affumendam effe decenter agendi potentiam.

§. V.

Cum itaque corpus incorruptum licet & fanum fua tamen decrementa patiatur fecundum naturam, cauffa huius effectus in ipfo principio vitali quaerenda, languidiorque maffae fanguineae motus culpandus erit, qui ex mutata fucceffiuue proportione fequitur.

§. VI.

Cum enim circulatio mutua fibrarum conftriétione & dilatatione perficiatur; conftriétio autem & dilatatio ab humorum contentorum & influentium aétione dependeat: neceffe omnino eft, vt tam folidae quam fluidae partes fymbolam fuam conferant.

§. VII.

§. VII.

Fluida vel quantitate, vel qualitate, vel motu concurrunt, atque ita languorem talem producant.

§. VIII.

Fluidae partes copia excedentes vasa extendunt, vim constringendi impediunt, imo quandoque tensione nimis diu durante atoniam aut rupturam efficiunt: unde congestiones & alia progressus vegetioris impedimenta oriuntur.

§. IX.

Fluida defectu peccantia fatifcente debita vasorum expansione eadem exinanita & ad decentem constrictionem inepta reddunt, necessariam canalium minimorum repletionem atque ita massae sanguineae circulum impediunt.

§. X.

Proportio autem & miscela humorum huic circulo inimica maxime illa est, vbi ad insignem visciditatem spirituascentiaeque & actiuitatis decrementum isti inclinant: vbi particulae terrestres, humidas inuoluentes, leuesque salinas intermixtas habentes, vel particulae acidae, nitro-tartareae, rigidae, coagulum & aliqualem quietem inducere valentes, superabundant.

§. XI.

Ex motu intestino fieri tale quid videmus, vbi, vehe-

vehementiori agitatione productus calor serum
blandum dissipat, & ita fluxilitatem destruit.

§. XII.

Solidarum vero inprimis partium attentionem
maiores meretur consideratio, quae genuinam cir-
culationis & hinc virium deiectionis causam patefa-
ciunt. Neque enim solum ossa cernimus fieri indies
duriora, sed & ipsas demum arterias compactio-
rem vel aliquando osseam induere substantiam, imo
membranis densioribus factis tenuissimos canales
subcutaneosque tubulos angustari vel plane claudi.
Vtriusque origo necessaria est, si, quod fit in annosio-
ribus, fibrae & membranae, a vasis subtilissimis nu-
trimentum capientes, sensim minimis poris ducti-
busque oclusis componant lamellas: his vero no-
ua talia inducantur strata, & obliquarum transuer-
sarumque fibrillarum vinculo arctius combinentur:
ita enim quo plures fibrae & lamellae sibi inuicem
incumbunt, eo crassior solidiorque compages re-
peritur.

§. XIII.

Licet igitur ossa praeter aliquam motus diffi-
cultatem toti corpori communicatam massae san-
guineae progressui parum noceant: eo maius ta-
men ex arteriarum rigiditate sequitur incommo-
dum. Cum enim harum decenti constrictione vita-
les succi debeant propelli, vasa autem haec mira-
duritiae imbuta haud sufficienter se constringere va-
leant,

Jeant, liquidò certe apparet propulsum a corde sanguinem multo minori impetu, quam requirebatur, partibus communicari; unde cum is in tenuissima vascula minimosque canales penetrare haud possit, eadem nutritione & repletione deficienti concidunt, contactuque immediato parietes coalescunt, unde membranarum tubulorumque soliditas & succorum laudabilium aut excrementitiorum secretiones vel excretiones impeditae eueniunt.

§. XIV.

Horum autem omnium phaenomenorum ratio ab ipsis actionibus naturalibus deducenda est. Non enim tantum digestio & nutritio, licet optimo modo se habeant, ad augmentum & repletionem corpus humanum disponunt: Sed imprimis etiam omnis generis secretiones pro subiectorum diuersitate quandoque variantes vel apponendo partes homogeneas, vel peregrinas non sufficienter separando, fluida & solida nostri corporis alterare possunt. Excrementitii autem succi cum propter pororum canaliumque angustiam, horumque soliditatem nequeant decenti ratione remoueri, in corpore accumulatur, bonis fluidis miscentur, eademque corrumpunt.

§. XV.

Nemo quidem negabit circulationem magnam vim obtinere magnumque in ceteras actio-

B

nes

nes influxum; cum hac ab istâ, velut ab origine sua, profuant, nisi qui certissimae contradicere velit experientiae. Videmus enim pro eiusdem diuersitate varioque in partes influxu diuersa etiam ratione se habere totius corporis robur, digestionem ipsam cum secretionibus & excretionibus variare plurimum, imo sensuum quoque organa & animi inclinationes cum ingenii facultatibus disparem subire conditionem. Quare extra omne dubium positum est, circulum sanguinis lentum & debiliorem languidiores quoque producere omnes reliquas corporis viui & sani actiones, eidemque ita mutationem satis insignem inferre. Qua vero ratione, id in singulis fiat partibus, ex earundem structura & vsu clarissime patescit.

§. XVI.

Antea memorata partium solidarum & fluidarum corporis humani constitutio, & ad circulum sanguinis lentiolem promouendum functionesque exinde competentes obeundas habitudo, dicitur temperamentum frigidum & siccum. Ipsam autem vitae periodum, quae eiusmodi crasin & hinc remissionem circulationem obtinere solet, nominamus senectutem.

§. XVII.

Externa huius signa se sponte sua manifestant: tetricae enim exarant cutem rugae; color viuus ple-

plerumque in pallidum, flauum aut liuescentem
abit; capillatam partem niuea occupat canities;
caput saepius inuoluntario motu huc illuc vacillat;
omnia totius corporis membra tremori adue-
scunt; ipsa denique sensuum organa difficiliter de-
bitum praestant officium; & quae forte plura cu-
mulari possent phaenomena.

§. XVIII.

Diuidi solet in crudam, mediam & decrepi-
tam, quae tantum gradu differunt. Realior vero
diuisio est in praecocem & maturam. Praecox di-
citur, ubi natura quadam velut anticipatione exi-
tum affectat, dum temporis rationem festinatione
ad senescendum praerit: cum matura potius sit,
quae finem suum adeptam est, quam etiam potissi-
mum in praesenti tractatione respicimus.

§. XIX.

Ex haecenus dictis patet, omnes homines or-
dinaria naturae lege senectuti subiici. Cum enim
corpus humanum materiale sit, adeoque putredini
singulis momentis obnoxium, nisi salutaris ille ob-
starer massae sanguinae circuitus, qui tamen sub-
inde nutrimentis conuenientibus conseruandus est:
exinde merito ratione & experientia ducti conclu-
dimus, tum illud tanto magis alterari &, quemad-
modum ceterae res materiales, mutari debere,
quo diutius iste durat ad resolutionem conatus:

tum etiam manifestam inferre mutationem secretiones & excretiones continuas, humores plerumque benigniores maiori quantitate dissipantes, quam quae ab assumtis denuo alimentis possit restitui, vel excrementicios, ob vias vel angustatas, vel clausas, copiose retinentes ceterisque fluidis miscentes. Quales autem humores successive ita ingenerentur ad corruptionem nempe pronissimi, id nos §. X. breuiter annotauimus. Solida tamen praecipue, cum naturaliter magis concresecant & indurentur, idque nequitiam euitari possit per §. XII., necessitatem nostrae assertionis vberius demonstrant.

§. XX.

Videntur veritatem huius theses infirmare historicae autorum probatae fidei relationes, quas Caspar a Reies in campis elysiis iucundarum quaestionum, quaest. XXVI. collegit: vbi exempla reperuntur hominum vel ipsam senectutis efficaciam veramque indolem haud sentientium, vel, licet eiusdem iam agnouerint dominationem, ab ipsa tamen felicissime liberatorum. Non illis numerosae faciem deformabant rugae; nec verenda canities verticem mentumque occupabat; nulla vacillatio, nullus tremor in capite singulisque artibus obseruabatur; non denique cui ui atque inhabiles incedebant fallaci instrumento gressus suos fulciantes: sed vna cum habitu nitoreque iuuenili virium

virium quoque robur vel haecenus possessum retinere, vel recuperarunt amissum.

§. XXI.

Operae itaque pretium erit in causas admirandi huius euentus inquirere, pauloque curatius sciscitari, an & quomodo aliquibus tam iucunda iuuentutis cum senio obtingere potuerit commutatio?

§. XXII.

Recordamur itaque inprimis eorum qui crescentibus annis de aetatum gradibus securi declinationisque immemores virentis iuuentae limites haud egressi sunt. Fatendum vero hic statim in principio est, casum hunc utique esse rarissimum: nihilominus tamen cum huc vsque videamus quosdam homines aetate prouectiores aliquandiu vel exigua vel plane nulla longi aevi signa referentes; non dubitandum est, quibusdam etiam diuturniorem eiusmodi accidere potuisse felicitatem. Cum autem senectus tum ab humorum discrasia, tum a solidorum rigiditate, generatim autem a circulo sanguinis debiliori dependeat; necesse est omnino, ut, quicquid temperiem & sufficientiam fluidorum, apertionem autem, flexilitatem & tonum solidorum, atque generatim sanguinis circulum decenter conseruat, ad virentium annorum continuationem insolitam disponat.

§. XXIII.

Iam secundo loco de iis dicendum est, qui non aetate modo sed & ipso habitu senes iam referant, subito autem iuuenum adsumisse visi sunt maturitatem. Rariora certe hic quoque cernuntur exempla: negari tamen haud potest, nobis quotidie ante oculos versari aut relationibus aliorum innotescere, qui siue in hac, siue in alia parte, senectutem exuerunt. Quoties enim capilli iam desperditi senibus ipsis renati, & canities in nigredinem conversa? Quoties dentes denuo prodierunt? Quoties denique visus diu iam debilior, repente iterum acutior factus est? Non ergo inconueniens fore speramus, si quod saepe per partes, quandoque etiam in toto homine accidere posse arbitremur.

§. XXIV.

Ne tamen plenariam hanc credamus renouationem, obstat, tum difficilis ea aetate humorum in benigniores mutatio, tum solidarum partium durities & concretio solennis. Neque quicquam aliud quam possibilitatem talem admittendam censemus, quanquam ipse etiam DEVS secundum effectum illud *renouabitur, vt aquila, iuuentus tua*: fidentibus charisque amicis tale beneficium imperitret. Tantum enim abest, vt eius sapientia naturae ordinem inuertat datasque leges suspendat; quin potius easdem conferuet, praesentibusque corporibus & organis, tanquam instrumentis utatur ad determinatos effectus producendos.

§. XXV.

§. XXV.

lis quidem, qui remediis in florentissimam aetatem restitui posse homines clamitant, acerbum nimis videbitur TRALLIANI, L. XII. de marasmo, responsum: *Senium nulla medicina tolli potest.* Illud tamen quam maxime de eiusmodi panacaeis dici debet, quales in primis PARACELSVS L. IV. *auror. med. c. 4.* protulit, quae arrogantibus encomiis latitantes produnt ineptias. Saniores enim medici libentissime huiusmodi medicaminum ignorantiam fatentur: licet non omnino negent, quasdam dari plantarum, aquarum lapidumque virtutes quibus senium retardari, iuventusque reduci quodammodo possit, quamvis incognitas: quoniam plurimarum rerum vires nobis ignotae & arcana copiosissima patulo naturae sinu occultantur

§. XXVI.

Atque harum rerum notitiam certiorē primos habuisse homines probabile est: cum enim magna illustrati fuerint sapientia, commoda sanitatis praesidia & secretas medicinas retardandae & leniendae senectuti accommodatas inuenire, liberisque suis talia contra senium experimenta commendare potuerunt: vnde primis temporibus maius vitae spatium plures emensi sunt.

§. XXVII.

§. XXVII.

*Vid. Casp. a
Reies C. E.
Quaest. XXVI.
n. 7.*

Recentiori aeuo quae de illustribus fontium quorundam viribus, quorum aquae potu senii cum iuuenta fieri dicitur mutatio, quae itidem de herbarum innominatarum succis, atque aliis casu inuentis remediis, mirandisque horum omnium effectibus ab auctoribus memorantur, ea nos curiosis rerum naturalium indagatoribus vterius exploranda relinquimus. Interim eo vsque frustranea medicinalium & agyrtarum promissa hominum animis euellere conabimur, donec talium medicamentorum operationes, insitaeque vires decenti diligentia fuerint patefactae. Adparet igitur huc vsque dictis necessitatem senectutis non esse mere hypotheticam, sed vniuersalem: quanquam enim, pauca certe, dentur exempla in contrarium, a potiori tamen fit denominatio.

§. XXVIII.

Certiozem illi finem eligunt, qui senectutis coniunctorumque ei symptomatum molestiam accurata selectiorum diaeteticorum praeceptorum obseruatione mitigare student. Extra omnem enim dubitationem positum est, diaetae, vti per omnem aetatem, sic imprimis in prouectoribus annis maximam esse vtilitatem.

§. XXIX.

Generatim itaque senibus commendanda est mediocritas, cum eorum corpora rerum externarum

rum iniuriis magis sint opportuna, adeoque omne
nimium eorum naturae maxime inimicum.

§. XXX.

Sedulo senes monendi sunt, ne se aëri frigidiori exponant. Ille enim tam in pulmonibus, quam ipsam contingendo corporis superficiem, calorem nostri corporis imminuit. Refrigerationem illam sequitur proxime retentio particularum salino-sulphurearum & ferosarum, quae per transpirationem insensibilem tum in pulmone tum in cute secerni debent: eadem porro producit massae sanguineae condensationem & motum tardio-rem, cohaesionem partium quarumvis maiorem, fibrarum constrictionem, angustationem vasorum praesertim extremorum, stases sanguinis in iisdem, hinc tumorem extremorum, sanguinis & spirituum inaequalem in musculos influxum, hinc tremorem, &c.

§. XXXI.

Senibus vitanda sunt, quae difficilius a ventriculo subiguntur; & cum eorum alimenta per se in stomacho facillime acescant, praesertim acida: ne humores iam lenti ad funestas stagnationes disponantur. Vnde abstinere debent a lacticio- rum & casei, imo frequentiori carni- um usu: ista enim acidum, haec vero humorum copiam & corruptionem senibus insensissimam augent.

§. XXXII.

Senibus potius convenit victus simplex & temperatus: cuius indolis sunt vegetabilia coctio-

C

ne

ne mollita, vt passulae, pruna, poma, legumina molliora, olera & pisces: ea praecipue, quae in coena adsumuntur, ita debent esse comparata, ne digestionem negotium faciant.

§. XXXIII.

Potus senum sit vinum; quod haud inconcinne lac senum nominatur; sed forte & generosum. A vinis vero vaporosis & sulphureis, acidis & tartareis, imo ab ipso spiritu vini simplici eos abstinere consultum est, nisi irreparabile fere sanitati damnum inferre malint.

§. XXXIV.

Motus lenis sub aere temperato institutus senili aetati maxime conducibilis est. Vnde maiori robore adhuc praesente deambulatio, equitatio, vectura & aliquando peregrinatio breuior: infirmioribus autem frictions & gestatio suaderi possunt.

§. XXXV.

Somnus deuexae aetati maximum semper solatium adfert: sit itaque ille sufficiens, non vero nimius, qui ad morbos pituitosos & tartareos, flatulentus copiosos, & reliqua disponit.

§. XXXVI.

Vigiliae senibus semper nocivae sunt; dissipant spiritus & serum blandum, adeoque vires imminuunt.

§. XXXVII.

Curandum etiam sedulo, ne aluinarum faecum exclusio aut dimissio urinae inordinatae fiant: omni-

omnique studio salutaris illa per transpirationem insensibilem feri salino-sulphurei excretio promovenda est, quod fit per motum lenem, adsumtum vinum bonae notae, ac adhibita infusa ex herbis aromaticis. Prioris autem generis excreta potius per clysteres aut alia aptiora singulis casibus medicamenta, quam per purgantia vel diuretica, in ordinem reducenda sunt, cum praecipitata eiusmodi cura saepius inopino infelicem habuerit exitum.

§. XXXVIII.

Solet quandoque ob vitam sedentariam vitiumque paullo liberaliorem, vel haemorrhoidum vel mensium cessationem, in vasis quoque senum abundare sanguis, qui quidem alias scorbutum, viscerum infarctus, marasimum, affectus saporosos, ipsam denique apoplexiam induceret, nisi mature a medico prudenti per Venae sectionem minuatur.

§. XXXIX.

Fugienda praeterea senibus grauiora animi pathemata, maioresque commotiones. Profunt tamen ad valetudinem tuendam adfectus moderati, qualis est laetitia, non quidem subitanea, sed durabilior, quae tamen, cum senes ad tristitiam ordinario magis sint propensi, nimia in iis facile excitari nequit.

§. XL.

Cum merito consuetudo dicatur altera natura: hinc nunquam senibus ab adsueto vitae genere sine gravi causa recedendum est. Quisquis & diaetae salutaris & consuetudinis limites transierit, is temeritatem suam convenientibus luet poenis.

§. XLI.

Cum ratione & experientia constet, dari quasdam sanitatis species, quae temperamentorum nomine veniunt, omnes quidem diverso licet modo conservationem hominis obtinentes: eas autem aetatum successiva mutatio certissime experitur: sequitur omnino, senectutem ejusque temperiem aetatis sano esse potius adscribendam statui: quam morborum adfectionibus annumerandam. Qui enim cum Terentio Comico senectutem per se malam esse valetudinem affirmant; ii nimis latum eius vocis usum commenti sunt, videnturque potius istius aetatis a plerisque deliciis alienae significare voluisse & inertiam & ad morbos mortemque ipsam procliuatam.

§. XLII.

Copiosissimae de senectutis molestiis audiuntur querelae, ac si iniuste nobiscum transegisset natura, quod arboribus herbisque, nec non quibusdam animantibus annuam concesserit instauratorem, hominibus autem corpus tribuerit spontaneis decrementis obnoxium. Ii vero, si paulisper de infelici mutationum mortisque ipsius causa cogitauerint, haud ultra morosis obiectionibus naturae leges accusabunt. Mors enim cum ob primorum delicta parentum vnicuique incumbat, ejus vero via non nisi gradatim ineunda sit; haud abs re forte adfirmabimus, senectutem formare quandam ad moriendum maturitatem.

§. XLIII.

§. XLIII.

Dum certis quibusdam aetatibus quidam etiam morbi magis solent esse familiares: nostrum erit inquirere, quae aegritudines senilia corpora potissimum adorianur, & ad quos affectus senectutis disponat constitutio?

§. XLIV.

Generatim itaque cum ratione temperamenti ad intemperiem frigidam & siccam inclinet vergens aetas: primo loco nobis considerandus est hujus intemperiei morbus vniuersalis, qui dicitur atrophia. Est autem illa impotentia sufficienter restituendi partes per transpirationem amissas & adponendi nouas: a cacochymica humorum constitutione vel obstructionibus in nervis aut arteriis factis ortum trahens. Summus atrophiae gradus est marasmus, qui a succo nutritio, vel ob sanguinis salinas, serofas, purulentas impuritates, vel ob febris praesentiam, & hinc certissimam sanguinis effervescentis colliquationem, nimis imminuto producit. Vbi & pinguedo, & carnes minuuntur, omnesque corporis partes solidae simul macrescunt, extreme consummatus marasmus accessit.

§. XLV.

Iam vero paulo specialius videamus qui morbi supra memoratam crasin sequantur. Si senes otio, somnoque pleniori indulgeant & lautioribus satentur alimentis, scire licet cito adfuturam plethoram, sed ob copiam succorum maiorem, quam excernitur ordinariè, sequentesque inde impuritates, plerumque spuriam.

§. XLVI.

Vbi in senibus ob siccitatem serum blandius subtiliusque deficit, tum synoviae absentia aut stagnatio producit dolores in articulis.

§. XLVII.

Solennis post plures annos maiorque fibrarum soliditas, minimorumque canalium tum lymphae nutritiae aut spirituosae secretioni, tum humorum impuriorum excretionibus destinatorum, vel angustatio vel plenaria obstructio succos minus temperatos, sicque graues afflictiones inducunt.

§. XLVIII.

Ex bronchiorum obstructione, rigiditate & siccitate, vel grauiori pulmonum cum pleura coalitu spirandi nascitur difficultas.

§. XLIX.

Ob meatus cutaneos angustiores & constipatos, deficientemque calorem transpiratio difficiliter succedit: atque ita serum impurum pituitosum acre generatur: vnde frequens contingit cum tussi destillatio.

§. L.

Si partes salinae auctiores ad poros cutis deferuntur, ibidemque stagnant; molestissimum pruritus, siccam scabiem, squamosamque cutis ariditatem excitant.

§. LI.

Vbi demum serum salinis acrioribus tartareisque partibus abundans per vias vrinarias exire conatur ibique diutius subsistendo partes afficit sensibiles: strangurias, ceterasque vrinarum difficultates, vesicae arrosiones, vrinam mucosam subinde praesentem vesicae calculum augentes senilia corpora sustinent.

§. LII.

§. LII.

Partes alcalicae siue spirituosae deficientes, vel admixtae copiosius tartareae & acidae serum coagulantes, menstruum ventriculi alterando, vna cum languidiori spirituum influxu, digestionem alimentorum impediunt; quae quidem & sordes excrementitiae vel ob causas §. XLIV. memoratas, vel diutius in aluo ob quandam viscerum atoniam retentae flatulentias, ructus, colicas, totius corporis languores & inquietudinem causantur.

§. LIII.

Quodsi inaequalis & inuoluntarius spirituum tam in oculi quam reliqui corporis musculos, contingat influxus, statim rotatio obiectorum immobilium cum aliquali difficultate sese in situ erecto sustinendi percipitur, quae dicitur vertigo. Motu autem spirituum imminuto morbus atonitus, & reliqua frigida capitis vitia determinantur.

§. LIV.

Quoniam autem morborum omnium, quibus senectus patet fere innumeris, recensionem nimis prolixam fore censemus, hinc nobis eos tradidisse sufficet, qui propinquius ex aetatis istius constitutione deduci posse videbantur, & ex quorum ortu reliquorum quoque plurimorum generationes facilius intelliguntur.

§. LV.

Recordamur tamen merito hic obseruationis & moniti practici V. C. Roberti Wellsted, Angli, qui plurimos morbos, hanc aetatem adfligentes, optime arthritide superueniente subleuari arbitratur,

Vid. Liber eius de aetate vergente.

tur, medicosque in primis eo in tollendis eiusmodi morbis respicere iubet, vt quoduis in visceribus vel partibus nobilioribus haerens vitium in articulos reiiciant: hoc enim, tanquam grauiorum remedio, senes reliquorum immunes persistere malorum. Quam quidem sententiam ex toto nostram facere haud possumus. Licet enim libentissime concedamus contingere quandoque ab articulari morbo accedente morbi senilis solutionem: maxime tamen dubitamus, an rationalem medicum praescripta debeat curatio: cum nondum simus certi, tum vtrum arthritici, an vero ceterorum morborum dolores grauius adfigant: tum etiam an tuto & methodo bona talis institui possit senilium adfectuum cum arthritide commutatio.

§. LVI.

Id certum est, quod Lommius refert, senes quandoque minus iuuenibus ipsis aegrotant: verum, semel diuturnis correpti malis, fere opprimuntur. Cauendum itaque sedulo, ne longi morbi vergentem aetatem inuadant. Sed nos missis iis, quae practicae observationem requirunt, quaeque sigillatim circa cuiuslibet morbi curam prudentia medici moderabitur, breui tantum conspectu solitam senectutis originem, naturam deinde atque constitutionem, tum ex sanguinis circulo debilitato & rerum ad istum concurrentium indole, tum ex actionum omnium hinc exorta infirmitate sistere, quae ratione senium eiusque molestia praecaveri possit diaeteticorum praeceptorum diligentia adhibitione, quique morbi maxime ex peculiari solidarum & fluidarum partium habitudine sequantur, explicare volumus. Quod quidem cum pro virum tenuitate effectum dederimus, dissertationi huic finem imponimus.

D. O. M. S. L. E. G.

01 A 6505

7

ULB Halle 3
002 937 298

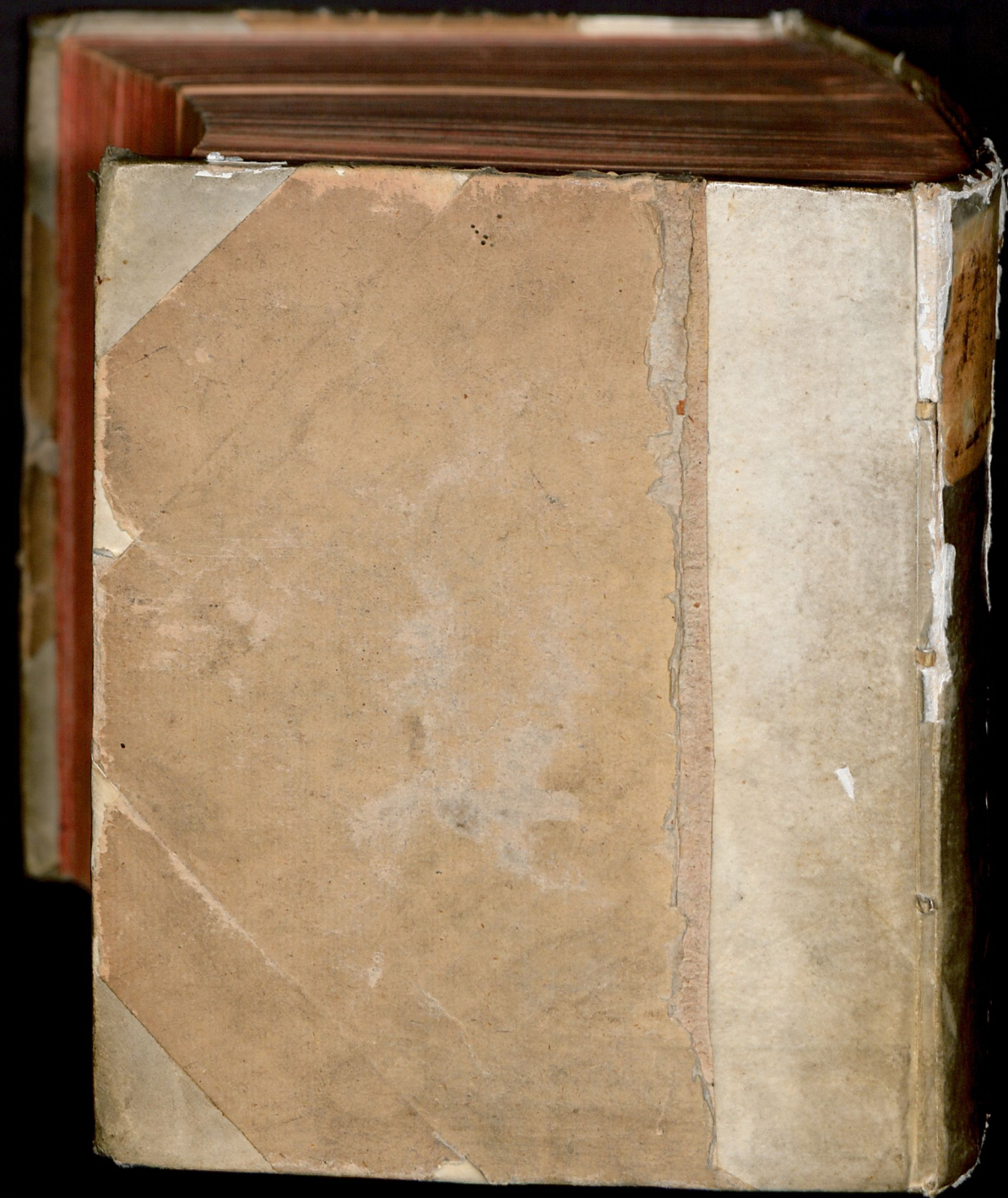

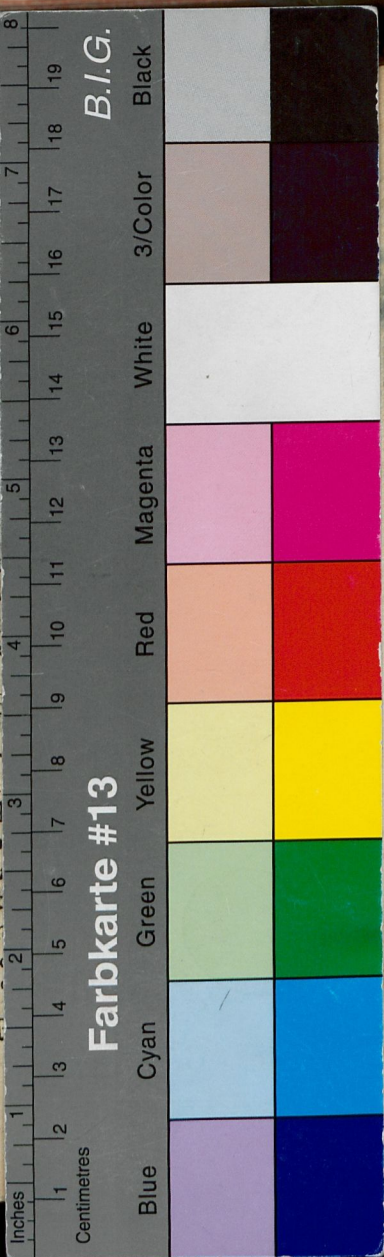
nur 10. Stck 7A-70C

bücher verknüpft

1017

19.
D. F. F. D. E. J. D. J.
DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA,

DE
SENECTVTE,

QVAM,
CLEMENTISSIMO SVMMI NVMINIS AVSPICIO,
RECTORE VNIVERSITATIS MAGNIFICO,
VIRO PRAENOBILISSIMO ET CONSVLTISSIMO
DN. TOBIA IAC. REINHARTHO,
ICTO, SACRI PALATII CAESAREI COMITE, IVRID. FACVLT. ASSESSORE,
ET PROFESS. COD. PVBL. ORDIN. CIVIT. SYNDICO
ET CONSULE,

AVTORITATE ET DECRETO
INCLITAE FACVLTATIS MEDICAE
IN CELEBERRIMA ERFVRTENSIVM ACADEMIA
SVB PRÆSIDIO

GRATIOSI ORDINIS MEDICI DOMINI DECANI ET SENIORIS,
DN. D. HERMANNI PAVLI IVCHII,
SERENISS. DVCVM SAXO-VINAR. ET ISENAC. CONSIL. AVLICI ET ARCHIAT.
PATHOL. ATQVE PRAEAEOS PROFESS. PVBL. PRIMAR. ACADEM.
CAESAR. NAT. CVRIOS. COLLEGAE,

PATRONI, HOSPITIS ET PROMOTORIS SVBMISSE COLENDI,
PRO GRADV DOCTORIS
SVMMISQVE IN ARTE SALVTARI PRIVILEGIIS
ET IMMVNITATIBVS
SOLENNI RITV MORE MAIORVM IMPETRANDIS,
PVBLICAE ERVDITORVM DISQVISITIONI SVBMITTIT,
AVTOR ET RESPONDENS

IOANNES GODOFREDVS KAMPER,
Wratisl. Siles.

IN AVDITORIO MAIORI COLLEGII MAIORIS, HORIS CONSUVETIS.
DIE XI. IVLII M DCC XXXII.

ERFORDIAE, Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII, Acad. Typogr.